

**NEUVOSTON DIREKTIIVI 2001/102/EY,
annettu 27 päivänä marraskuuta 2001,
haitallisista aineista ja tuotteista eläinten ruokinnassa annetun neuvoston direktiivin 1999/29/EY
muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon haitallisista aineista ja tuotteista eläinten ruokinnassa 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/29/EY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 10 artiklan a alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Direktiivissä 1999/29/EY säädetään, että rehuaineet saa laskea liikkeelle yhteisössä ainoastaan, jos ne ovat laadultaan virheettömiä, aitoja ja kauppakelpoisia.
- (2) Ilmaisu 'dioksiini' käsittää yhdisteryhmän, jossa on 75 polykloorattua dibentso-p-dioksiinia ('PCDD') ja 135 polykloorattua dibentsofuraania ('PCDF'), joista 17 on myrkyllistä. Kansainvälinen syöväntutkimuskeskus ja muut tunnetut kansainväliset järjestöt ovat luokitelleet 2,3,7,8-tetraklooridibentso-p-dioksiinin (TCDD) ihmiselle syöpää aiheuttavaksi aineeksi. Elintarvikealan tiedekomitea on todennut Maailman terveysjärjestön (WHO) tavoin, että dioksiinien syöpää aiheuttavat vaikutukset eivät ilmene tietyn kynnyksarvon alapuolella. Muut haitalliset vaikutukset, kuten endometrioosi, hermostolliset käyttäytymisoireet ja immunosuppressiiviset vaikutukset, ilmenevät paljon alemmilla pitoisuuksilla, ja siksi niitä olisi pidettävä relevantteina määritettäessä hyväksyttävää annosta.
- (3) Polyklooribifenyyli ('PCB:t') muodostavat 209 yhdisteen ryhmän, joka voidaan jakaa kahteen ryhmään toksikologisten ominaisuuksien mukaan: 12 yhdisteen toksikologisten ominaisuuksien vastaavat dioksiinien ominaisuuksia, ja siksi niistä käytetään usein ilmaisua 'dioksiinin kaltaiset PCB:t'. Muissa PCB:issä ei ole dioksiinin kaltaista toksisuutta ja niiden toksikologisten ominaisuuksien ovat erilaiset.
- (4) Kullakin dioksiiniyhdisteellä tai dioksiinin kaltaisella PCB:illä on erilainen toksisuustaso. Jotta näiden eri yhdisteiden toksisuutta voidaan verrata, on otettu käyttöön toksisuusekvivalenssikertoimien ('TEF') käsite riskinar-

viinnin ja säännösten mukaisen valvonnan helpottamiseksi. Tämä tarkoittaa, että 17 eri dioksiiniyhdisteen ja 12 dioksiinin kaltaisen PCB-yhdisteen analyysitulokset ilmaistaan yhtenä määrällisenä TEQ-yksikkönä ('TCDD toxic equivalent concentration', toksisuus-ekvivalenttipitoisuus).

- (5) Dioksiinien ja PCB:iden kemiallinen ja biologinen hajoaminen on hidasta, ja siksi ne säilyvät ympäristössä ja kertyvät rehu- ja ravintoketjuun.
- (6) Dioksiinien, PCB:iden ja dioksiinin kaltaisten PCB:iden leviäminen ympäristöön aiheuttaa taustakuormitusta, joka vaikuttaa suoraan laiduntamiseen tai eläinten rehuissa rehuaineina käytettyihin maakasveihin samoin kuin vesiravintoketjuun. Tämä koskee myös maaperää, joka saattaa saastuttaa rehuaineita tai jota voi joutua suoraan eläinten ruuansulatukseen. Taustakuormituksen lisäksi saattaa esiintyä rehuaineiden satunnaista suoraa saastumista, kun teollisuustoiminnan yhteydessä aiheutuu paikallisia dioksiinipäästöjä, tai rehuaineet saatavat saastua valmistuksen, jalostuksen ja kuljetuksen aikana tai lainvastaisten käytäntöjen tai käsittelyyn liittyvien laiminlyöntien vuoksi rehun valmistuksen aikana.
- (7) Yli 90 prosenttia ihmisten dioksiinialtistuksesta on peräisin elintarvikkeista. Eläinkunnasta peräisin olevien elintarvikkeiden osuus kokonaisaltistuksesta on yleensä noin 80 prosenttia. Eläimet saavat dioksiinia lähinnä rehuista. Siksi rehut ja joissakin tapauksissa maaperä aiheuttavat huolta mahdollisina dioksiinilähteinä.
- (8) Elintarvikealan tiedekomitea antoi 30 päivänä toukokuuta 2001 lausunnon, joka käsittelee elintarvikkeissa esiintyvien dioksiinien ja dioksiinin kaltaisten PCB:iden riskinarviointia; lausunto perustuu uuteen tieteelliseen tietoon, jota on saatu käyttöön sen jälkeen, kun kyseinen komitea antoi asiaa koskevan edellisen lausunnon 22 päivänä marraskuuta 2000. Tiedekomitea vahvisti dioksiinien ja niiden kaltaisten PCB:iden siedettäväksi viikko-saanniksi (TWI) 14 pg WHO-TEQ painokiloa kohti. Altistusarvioiden mukaan huomattavalla osalla yhteisön väestöstä ravinnon kautta tapahtuva saanti ylittää siedettävän saannin.

⁽¹⁾ EYVL L 115, 4.5.1999, s. 32.

- (9) Ravinnon kautta tapahtuvan ihmisten dioksiinialtistuksen vähentäminen on tämän vuoksi tärkeää ja välttämätöntä kuluttajien suojelun varmistamiseksi. Elintarvikkeiden saastuminen on suorassa yhteydessä rehun saastumiseen, ja siksi on otettava käyttöön yhtenäinen toimintamalli, jotta vähennettäisiin dioksiinin esiintymistä koko ravintoketjussa eli ketjussa, joka ulottuu rehuaineista elintarviketuotantoon käytettävien eläinten kautta ihmisiin. Rehuaineisiin ja rehuihin liittyvien toimenpiteiden käyttöönotto on siten ratkaisevan tärkeää pyrittäessä vähentämään ihmisten dioksiinin saantia.
- (10) Eläinten ravitsemusta käsittelevältä tiedekomitealta on pyydetty lausunto dioksiinin ja PCB:iden aiheuttaman rehujen saastumisen lähteistä, mukaan lukien dioksiinin kaltaiset PCB:t, elintarviketuotantoon käytettävien eläinten altistuminen dioksiineille ja PCB:ille, näiden yhdisteiden siirtyminen eläinperäisiin elintarvikkeisiin ja rehuissa esiintyvien dioksiinin ja PCB:iden mahdolliset vaikutukset eläinten terveyteen. Tiedekomitea antoi lausunnon 6 päivänä marraskuuta 2000. Komitean mukaan kalajauhot ja kalaöljyt ovat saastuneimpia rehuaineita ja eurooppalaista alkuperää olevat tuotteet saastuneisasteeltaan suurempia. Eläinrasva luokiteltiin saastuneiden aineiden joukossa seuraavalle sijalle. Kaikissa muissa eläin- ja kasvikkunnasta peräisin olevissa rehuaineissa dioksiinisaastuminen oli suhteellisen vähäistä. Karkearehun dioksiinisaastuminen vaihteli suuresti sijainnin, maaperän saastumisen ja ilmansaasteille altistumisen mukaan.
- (11) Olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään dioksiinin esiintymistä ympäristössä ja niiden pääsyä ympäristöön, jotta voidaan vähentää ympäristön saastumisen vaikutuksia rehuaineiden saastumiseen. Eläinten ravitsemusta käsittelevä tiedekomitea suosittelee muun muassa, että pääpaino olisi asetettava pyrkimykseen vähentää saastuneimpien rehuaineiden vaikutusta ruokavalion kautta saatavien vierasaineiden kokonaisuusmäärään.
- (12) Dioksiineille ja dioksiinin kaltaisille PCB:ille vahvistettavat enimmäismäärät ovat kuitenkin tarkoituksenmukaisia keinoja, kun halutaan välttää eläinten liika-altistus ja estää sellaisten rehujen levittäminen, jotka ovat liian saastuneita esimerkiksi satunnaisen saastumisen tai altistumisen vuoksi. Lisäksi enimmäistasojen asettaminen on välttämätöntä, jotta voidaan panna täytäntöön säännöksiin perustuva valvontajärjestelmä ja taata sen yhtenäinen käytännön soveltaminen.
- (13) Ihmisten dioksiinialtistuksen vähentämiseen tähtäävät toimet, jotka perustuvat yksinomaan dioksiinin ja niiden kaltaisten PCB:iden enimmäismäärien asettamiseen rehujen osalta, olisivat riittävän tehokkaita ainoastaan sillä edellytyksellä, että kyseiset määrät asetettaisiin niin alhaisiksi, että suuri osa rehuista olisi todettava eläinten ravinnoksi kelpaamattomiksi. Yleisesti tunnustetaan, että dioksiinin aktiivinen vähentäminen rehuissa edellyttää enimmäismäärien tueksi toimenpiteitä, joilla edistetään aktiivista toimintamallia, johon kuuluvat toimintarajojen ja tavoitetasojen asettaminen rehujen osalta sekä päästöjen rajoittamistoimenpiteet. Tavoitetasot osoittavat ne pitoisuustasot, joihin on päästävää, jotta suurimmalle osalle väestöstä aiheutuva altistus saadaan laskemaan elintarvikealan tiedekomitean asettamaan siedettävään viikkosaantiin. Toimintarajat on toimivaltaisille viranomaisille ja toimijoille tarkoitettu väline niiden tapausten kartoittamiseksi, joissa on asianmukaista määrittää saastumisen lähde ja toteuttaa toimenpiteitä sen vähentämiseksi tai poistamiseksi tilanteissa, joissa tätä direktiivä ei ole noudatettu, sekä silloin, kun havaitaan tavanomaista taustakuormitusta korkeampia huomattavia dioksiinipitoisuuksia. Tällä tavoin rehujen dioksiinipitoisuuksia voidaan asteittain vähentää ja lopulta saavuttaa tavoitetasot. Tämän vuoksi jäsenvaltioille ollaan toimittamassa komission suositusta tästä aiheesta.
- (14) Vaikka toksikologisesta näkökulmasta kynnyksarvoja olisi sovellettava dioksiineihin, furaaneihin ja dioksiinin kaltaisiin PCB-yhdisteisiin, toistaiseksi enimmäismäärät on asetettu ainoastaan dioksiineille ja furaaneille eikä dioksiinin kaltaisille PCB:ille, koska viimeksi mainittujen esiintyvyydestä on saatavilla hyvin vähän tietoja. Seurantaa kuitenkin jatketaan varsinkin dioksiinin kaltaisten PCB:iden osalta, ja tarkoituksena on sisällyttää nämä aineet enimmäispitoisuuksiin.
- (15) Dioksiinipitoisuuden liiallisuus rehuissa olisi arvioitava nykyisen taustakuormituksen perusteella, joka vaihtelee rehuaineesta toiseen. Enimmäistaso on taustakuormitus huomioon ottaen asetettava tiukasti mutta siten, että sitä voidaan noudattaa.
- (16) Sovellettavia enimmäismääriä olisi tarkistettava määritellyn ajanjakson kuluessa enimmäismäärien laskemiseksi, jotta taataan, että kaikki elintarvike- ja rehuketjun toimijat tekevät kaikkensa ja kaiken välttämättömän dioksiinin esiintymisen rajoittamiseksi elintarvikkeissa ja rehuissa. Vuoteen 2006 mennessä olisi ihmisten altistusta dioksiineille vähennettävä kokonaisuudessaan vähintään 25 prosenttia.
- (17) Kasvipärisissä rehuseoksissa ja rehuaineissa ei yleensä ole suuria dioksiinipitoisuuksia. Myös näille rehuaineille on asianmukaista asettaa enimmäispitoisuus, koska niitä on monien eläinlajien ravinnossa selvästi eniten. Mitä tarkempaa analyysimenetelmää käytetään, sitä kalliimpaa ja hitaampaa dioksiinin testaus on. On tärkeää analysoida mahdollisimman monia näytteitä, ja siksi ehdotetut enimmäispitoisuudet ovat hieman tavanomaisia taustapitoisuuksia suurempia, koska ne ovat yläraja-arvoja.

- (18) On hyvin tärkeää, että rehujen kokonaisdioksiinipitoisuuksia vähennetään. Tämän vuoksi on ehdottomasti kiellettävä enimmäispitoisuuksien mukaisten rehuaineiden ja rehujen sekä kyseiset pitoisuudet ylittävien rehuaineiden ja rehujen sekoittaminen.
- (19) Tämän vuoksi direktiiviä 1999/29/EY olisi muutettava.
- (20) Pysyvä rehukomitea ei ole antanut puoltavaa lausuntoa, joten komissio ei ole voinut päättää suunnitelluista toimenpiteistä direktiivin 1999/29/EY 13 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivin 1999/29/EY liite I ja liite II tämän direktiivin liitteen mukaisesti.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset ennen 1 päivää heinäkuuta 2002. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä heinäkuuta 2002.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettua kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

1. Edellä 1 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä tarkistetaan ensimmäisen kerran ennen 31 päivää joulukuuta 2004 dioksiinien ja dioksiinien kaltaisten PCB:iden esiintymisestä saatujen uusien tietojen perusteella erityisesti, jotta pystyttäisiin vahvistamaan enimmäispitoisuudet myös dioksiinien kaltaisille PCB:ille.

2. Edellä 1 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä tarkistetaan uudelleen ennen 31 päivää joulukuuta 2006 pyrkimyksenä vähentää enimmäispitoisuuksia huomattavasti.

4 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

5 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 27 päivänä marraskuuta 2001.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. NEYTS-UYTTBROECK

LIITE

Muutetaan direktiivin 1999/29/EY liite I ja liite II seuraavasti:

1) Muutetaan liite I seuraavasti:

a) Korvataan taulukossa kohdan "B. Tuotteet" 21 kohta seuraavasti:

Aineet, tuotteet	Rehut	Enimmäispitoisuus mg/kg (ppm) rehussa, jonka kosteuspitoisuus on 12 %
(1)	(2)	(3)
"21. Dioksiini (polykloorattujen dibentso-p-dioksiinien (PCDD) ja polykloorattujen dibentsofuuraanien (PCDF) summa) ilmaistuna Maailman terveysjärjestön WHO:n toksisuusekvivalentteina käyttäen WHO:n toksisuusekvivalenssikertoimia (TEF, 1997) PCDD/F	Kaikki kasviperäiset rehuaineet, kasviöljyt ja niiden sivutuotteet mukaan luettuina	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Kivennäisaineet	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Eläinrasva, maito- ja munarasva mukaan luettuina	2,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Muut maaeläimistä saatavat tuotteet, maito ja maitotuotteet sekä munat ja munatuotteet mukaan luettuina	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Kalaöljy	6 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Kalast, muut merieläimet, niistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet lukuun ottamatta kalaöljyä ⁽⁷⁾	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Rehuseokset lukuun ottamatta turkiseläimille ja lemmikkieläimille tarkoitettua rehua ja kalanrehua	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Kalanrehu Lemmikkieläimille tarkoitettu rehu	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)

b) Poistetaan liitteen I lopussa alaviite ⁽⁵⁾ ja korvataan se alaviitteillä seuraavasti:

⁽⁵⁾ Ylemmät pitoisuudet: ylemmät pitoisuudet lasketaan antamalla kaikille toteamisrajan alapuolelle jääville yhdisteille toteamisrajaa vastaava arvo.

⁽⁶⁾ Enimmäispitoisuuksia tarkistetaan ensimmäisen kerran ennen 31 päivää joulukuuta 2004 dioksiinien ja dioksiinien kaltaisten PCB:iden esiintymisestä saatujen uusien tietojen perusteella erityisesti, jotta pystyttäisiin vähentämään enimmäispitoisuudet myös dioksiinien kaltaisille PCB:ille. Niitä tarkistetaan uudelleen ennen 31 päivää joulukuuta 2006 pyrkimyksenä vähentää enimmäispitoisuuksia huomattavasti.

⁽⁷⁾ Enimmäispitoisuutta ei sovelleta tuoreeseen kalaan, joka toimitetaan ja käytetään ilman väljalostusta turkiseläinten rehuksi jalostettavaksi. Näistä turkiseläimistä tuotetut tuotteet ja eläinperäinen proteiini eivät saa päästä elintarvikkeetjuun, eikä niitä siksi saa käyttää sellaisten tuotantoeläinten ruokintaan, joita pidetään, lihotetaan tai kasvatetaan elintarvikkeiden tuotantoa varten."

2) Muutetaan liite II seuraavasti:

a) Korvataan A osan taulukossa 4 kohta seuraavasti:

Aineet, tuotteet	Rehuaineet	Enimmäispitoisuus, mg/kg (ppm) rehuaineessa, jonka kosteuspitoisuus on 12 %
(1)	(2)	(3)
*4. Dioksiini (polykloorattujen dibentso-p-dioksiinien (PCDD) ja polykloorattujen dibentsofuräänien (PCDF) summa) ilmaistuna Maailman terveysjärjestön WHO:n toksisuusekvivalentteina käyttäen WHO:n toksisuusekvivalenttensikertoimia (TEF, 1997) PCDD/F	Kaikki kasviperäiset rehuaineet, kasviöljyt ja niiden sivutuotteet mukaan luettuina	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Kivennäisaineet	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Eläinrasva, maito- ja munarasva mukaan luettuina	2,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Muut maaeläimistä saatavat tuotteet, maito ja maitotuotteet sekä munat ja munatuotteet mukaan luettuina	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Kalaöljy	6 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Kalat, muut merieläimet, niistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet lukuun ottamatta kalaöljyä ⁽⁴⁾	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Rehuseokset lukuun ottamatta turkiseläimille ja lemmikkieläimille tarkoitettua rehua ja kalanrehua	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Kalanrehu Lemmikkieläimille tarkoitettu rehu	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)

b) Poistetaan A osan lopussa alaviite ⁽²⁾ ja korvataan se alaviitteillä seuraavasti:

⁽²⁾ Ylemmät pitoisuudet: ylemmät pitoisuudet lasketaan antamalla kaikille toteamisrajan alapuolelle jääville yhdisteille toteamisrajaa vastaava arvo.

⁽³⁾ Enimmäispitoisuuksia tarkistetaan ensimmäisen kerran ennen 31 päivää joulukuuta 2004 dioksiinien ja dioksiinien kaltaisten PCB:iden esiintymisestä saatujen uusien tietojen perusteella erityisesti, jotta pystyttäisiin vahvistamaan enimmäispitoisuudet myös dioksiinien kaltaisille PCB:ille. Niitä tarkistetaan uudelleen ennen 31 päivää joulukuuta 2006 pyrkimyksenä vähentää enimmäispitoisuuksia huomattavasti.

⁽⁴⁾ Enimmäispitoisuutta ei sovelleta tuoreeseen kalaan, joka toimitetaan ja käytetään ilman väljalostusta turkiseläinten rehuksi jalostettavaksi. Näistä turkiseläimistä tuotetut tuotteet ja eläinperäinen proteiini eivät saa päästä elintarvikeketjuun, eikä niitä siksi saa käyttää sellaisten tuotantoeläinten ruokintaan, joita pidetään, lihotetaan tai kasvatetaan elintarvikkeiden tuotantoa varten.”